

41306

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
20.02.2026

İskender Bayhan
İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

Cumhurbaşkanı aday ve görevden alınan İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun gözaltına alınıp tutuklanmasının ardından, Türkiye genelinde demokratik hak ve özgürlüklerine sahip çıkan çok sayıda üniversite öğrencisinin de katıldığı protestolar gerçekleşmiştir. İzmir'de bu protestolar sırasında atıldığı iddia edilen sloganlar gerekçe gösterilerek 23 kişi hakkında soruşturma başlatılmıştır. Dosya kapsamında 4 öğrenci, olaydan yaklaşık 9 ay sonra evlerine yapılan operasyonla gözaltına alınmış ve tutuklanmıştır.

Tutuklanan öğrenciler hakkında "Cumhurbaşkanına hakaret" ve "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet" suçlamaları yöneltilmiştir. Soruşturmaya konu olayın üzerinden aylar geçmiş olmasına rağmen, öğrenciler eğitim hayatlarına devam etmiş, adreslerinde yaşamayı sürdürmüş ve herhangi bir kaçma girişiminde bulunmamışlardır. Buna rağmen 15 Aralık'tan bu yana tutuklu bulunan 4 öğrencinin tutukluluk hâlinin devamına karar verilmiş; itirazlar reddedilmiş ve iddianamenin kabulü ile birlikte tensip zaptında da tutukluluğun sürdürülmesine hükmedilmiştir.

Dosyada görüntü izleme tutanaklarının bulunduğu belirtilmekle birlikte, ilgili video kayıtlarının savunma makamıyla paylaşılmadığı; mevcut görüntülerde slogan atılıp atılmadığının açık biçimde görülmediği ifade edilmektedir. Olaydan 9 ay sonra gerçekleştirilen tutuklama işleminin hangi yeni ve somut delile dayandığı ve "kaçma şüphesi"nin hangi olgularla gerekçelendirildiği kamuoyuna açıklanmamıştır.

Tutuklu öğrencilerden biri olan İzmir Demokrasi Üniversitesi öğrencisi Mert Gökdeniz Ün'ün daha önce de 19 Mart tarihinde 2911 sayılı Kanun kapsamında tutuklandığı ve 20 gün cezaevinde kaldığı bilinmektedir. Aynı öğrenci hakkında benzer içerikli suçlamalarla yeniden tutuklama tedbirine başvurulması, tutuklamanın istisnai bir koruma tedbiri olmaktan çıkarılarak fiilî bir cezalandırma yöntemine dönüştürüldüğünü göstermektedir.

Öğrencilerin İzmir Aliağa Şakran Cezaevi'nde, kapasitesinin üzerinde ve kalabalık koşullarda, adli hükümlülerle birlikte tutulduğu; tutukluluk koşullarının eğitim hakkı ve temel insani ihtiyaçlar bakımından ciddi sorunlar barındırdığı bilinmektedir.

41306

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

Bu bağlamda;

1. Soruşturmaya konu olayın üzerinden yaklaşık 9 ay sonra gerçekleştirilen gözaltı ve tutuklama işlemleri, hangi yeni ve somut delile dayanmaktadır? Aylar boyunca eğitimine devam eden, adresinde yaşayan ve hiçbir kaçma girişiminde bulunmayan öğrenciler açısından tutuklama tedbirine başvurulması, ceza muhakemesinin istisnai tedbir anlayışıyla nasıl bağdaştırılmaktadır?
2. “Kaçma şüphesi” gerekçesi hangi objektif ve somut olgulara dayandırılmıştır? Aylarca serbest bırakılan kişiler bakımından ani bir “kaçma riski” değerlendirmesi yapılmasının hukuki ölçütü nedir?
3. Dosyada bulunduğu belirtilen görüntü kayıtları savunma makamıyla neden paylaşılmamaktadır? Savunma hakkının fiilen sınırlandırılmasına yol açan bu uygulamanın açık yasal dayanağı nedir?
4. Bir protesto sırasında atıldığı iddia edilen sloganlar hangi somut ifadeler nedeniyle “Cumhurbaşkanına hakaret” kapsamında değerlendirilmiştir? Bu sloganların tam metni nedir? Eleştiri, siyasal itiraz ve görüş açıklama ile hakaret arasındaki hukuki ayrım hangi kriterlere göre yapılmaktadır? Bu ayrımı hangi merci, hangi gerekçelerle ve hangi ölçütler çerçevesinde yapmaktadır?
5. Yargıtay’ın; aleniyet unsuru, matufiyet, zincirleme suç uygulaması ve ağır eleştiri-hakaret ayrımı konularında verdiği kararlar dikkate alındığında, somut olayda hangi içtihat esas alınmıştır? Aleniyet, matufiyet ve hakaret kastı unsurlarının oluştuğu hangi delillerle ortaya konmuştur?
6. Son bir yıl içinde “Cumhurbaşkanına hakaret” suçu kapsamında kaç kişi hakkında soruşturma başlatılmıştır? Kaç kişi hakkında gözaltı işlemi yapılmış, kaç kişi tutuklanmış, kaç dosya iddianameye dönüşmüş ve kaç dosya beraatle sonuçlanmıştır?
7. 2911 sayılı Kanun kapsamında yürütülen soruşturmalarda tutuklama tedbirine başvurulurken hangi ölçütler esas alınmaktadır? Tutuklamanın son çare (ultima ratio) olması ilkesi gözetilmekte midir, yoksa fiili bir cezalandırma yöntemi olarak mı uygulanmaktadır?
8. Mert Gökdeniz Ün hakkında daha önce 2911 sayılı Kanun kapsamında tutuklama uygulanmışken, benzer içerikli suçlamalarla yeniden tutuklama kararı verilmesi kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı bakımından nasıl gerekçelendirilmektedir? Bu uygulama mükerrer cezalandırma niteliği taşımakta mıdır?
9. İzmir Aliaga Şakran Cezaevi’nde öğrenci tutukluların barındırıldığı koğuşların kapasitesi nedir? Mevcut doluluk oranı kaçtır? Öğrencilerin adli hükümlülerle birlikte, kapasite aşımı bulunan koğuşlarda tutulması hangi mevzuata dayanmaktadır?
10. Tutuklu öğrencilerin eğitim hakkının kesintiye uğramaması için hangi somut tedbirler alınmaktadır? Sınavlara katılım, ders materyallerine erişim ve üniversiteyle iletişim konusunda hangi uygulamalar yürütülmektedir?

41306

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili

Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

11. Demokratik bir toplumda siyasetçilere yöneltilen sert, rahatsız edici veya ağır eleştirilerin ifade özgürlüğü kapsamında korunması gerektiğine ilişkin AİHM ve Yargıtay içtihatları dikkate alındığında; Bakanlığınız mevcut uygulamanın bu ilkelerle uyumlu olduğunu düşünmekte midir?
12. “Cumhurbaşkanına hakaret” suçunun, demokratik hak ve özgürlüklerine sahip çıkan gençlere yönelik sistematik biçimde işletilmesi, demokratik itiraz hakkını bastırmaya dönük bir caydırma aracı olarak mı kullanılmaktadır?